Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap - Rapport

Behandles i utvalg	**Møtedato**	**Saknr**
Kontrollutvalget i Holtålen kommune	04.06.2026	15/26

Saksbehandler Ola Lund Renolen
Arkivkode FE-217
TI-&58
Arkivsaknr 24/381 - 8

Forslag til vedtak
Kontrollutvalget slutter seg til revisors anbefalinger og sender rapporten til behandling til kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge frem en sak til politisk behandling innen utgangen av 2026, der kommunen som eier skal:
    a. vurdere å etablere en felles eierskapsstrategi eller eierinstruks for TrønderEnergi AS
    b. sikre at kommunen har tilstrekkelig kunnskap om valgkomiteens instruks
    c. vurdere å fremme forslag i eierorganet om å revidere vedtektenes bestemmelser om valgkomiteen i TrønderEnergi Vekst Holding AS, som en følge av fullmaktsinstruksen for administrerende direktør ikke er i samsvar med ordlyden i vedtektene.

2. Kommunestyret ber eierrepresentanten orientere kontrollutvalget om hvordan punkt 1 i vedtaket følges opp i eierrollen og gjennom utøvelse av eierskapet, før det avholdes generalforsamling i 2027.

Vedlegg
Rapport Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon TrønderEnergi.

Saksopplysninger
Kontrollutvalget mottok en henvendelse fra kontrollutvalget i Malvik kommune om deltakelse i en felles forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskap. Kontrollutvalget behandlet invitasjonen til felles forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi med datterselskaper i sak 20/24 i møte 13.06.24.

Kontrollutvalget signaliserte at de var positive til invitasjonen og ville være en del av en felles forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi, men at de ville avvente et forslag til en endelig prosjektplan med konkrete problemstillinger, timebudsjett og leveringstidspunkt før det tas en endelig avgjørelse.

Prosjektplanen ble godkjent av kontrollutvalget i møte 06.02.2025 (Sak 7/25).
Formålet med rapporten er å gi eierkommunenes kontrollutvalg et uavhengig grunnlag for å vurdere om TrønderEnergi AS forvaltes og styres i samsvar med lover, vedtak og god eierstyring, samt å bidra med kunnskap og erfaringer som kan bidra til læring og forbedring, og dermed styrke kommunenes utøvelse av eierskap.

Revisor har utarbeidet fem problemstillinger som besvares i denne forvaltningsrevisjonen.

Problemstilling 1 - Hvordan har endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS påvirket kommunenes styringsmuligheter?
Problemstillingen er beskrivende, det er derfor ikke utarbeidet revisjonskriterer til denne problemstillingen. Ettersom det ikke er utarbeidet revisjonskriterier for denne problemstillingen, har revisor ikke foretatt vurderinger. Det er derfor heller ikke utformet konklusjoner eller anbefalinger.

Kulepunktene under besvarer problemstillingen:

- TrønderEnergi-konsernet har gått fra å være et operativt energikonsern til å bli et konsern med finansiell virksomhet med mål om å skape verdier for eierne.
- Selskapet TrønderEnergi AS har i omstruktureringen flyttet den operative virksomheten til Aneo AS og blitt et holdingsselskap som forvalter sitt eierskap i andre selskaper.
- I omstruktureringen har eierne blitt tilført 3 milliarder kroner i form av omsettelige aksjer i TrønderEnergi Vekst Holding AS.
- Kommunene som eiere har kommet lengre unna den daglige driften i datterselskap og andre eide selskap.
- Det formelle ansvaret for oppfølging av den virksomheten som nå ligger i Aneo AS, ligger til styret i selskapet.
- Kommunene utøver sitt eierskap i generalforsamlingen gjennom de beslutninger som tas der.
- I generalforsamlingen har eierne muligheter for å påvirke konsernet gjennom instruks til valgkomiteen, valg av medlemmer til styret og styrende dokumenter.

Problemstilling 2 - Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring?
Til problemstillingen er det utarbeidet revisjonskriterier som gjelder eiermål og informasjon, samfunnsansvar samt valg av styre og generalforsamling.

Revisor har gjort følgende vurderinger som gjelder eiermål og informasjon:
- Eierne har ulike formål med å eie TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS.
- I dag har ikke eierne en felles strategi eller eierskapsmelding.
- Det gjennomføres jevnlige eiermøter som er felles for TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS.

Revisor har gjort følgende vurderinger som gjelder samfunnsansvar:

- Eierne har i liten grad stilt krav til selskapets samfunnsansvar.
- Det foreligger et etisk regelverk som er gjeldende for alle selskap og ansatte i TrønderEnergi-konsernet.

Revisor har gjort følgende vurderinger som gjelder valg av styre og generalforsamling:

- Det er vedtektsfestet bruk av valgkomite i både TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS.
- Dagens styre i TrønderEnergi AS har en kjønnssammensetning som er innenfor kravene som aksjeloven stiller.
- Det gjennomføres ordinær generalforsamling i tråd med aksjeloven.

På grunnlag av vurderingene konkluderer revisor med at eierne i fellesskap i hovedsak utøver eierstyringen i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring.

På grunnlag av vurderingene og konklusjonen har revisor utarbeidet følgende anbefalinger:

- Eierne bør vurdere å etablere en felles eierskapsstrategi eller eierinstruks for TrønderEnergi AS.
- Eierne bør være kjent med valgkomiteens instruks.
- Eierne bør revidere vedtektenes bestemmelser om valgkomiteen i TrønderEnergi Vekst Holding AS.

Problemstilling 3 - I hvilken grad sikrer styret forsvarlig organisering og styring av konsernet?

Revisor har vurdert problemstillingen med utgangspunkt i organisering og styring, styrets oppfølging og kompetanse, samt risikostyring og samfunnsansvar.

Revisor har gjort følgende vurderinger knyttet til organisering og styring:

- Revisjonen mener styret har sørget for en forsvarlig organisering av virksomheten.
- Det er etablert styringsdokumenter, instrukser og retningslinjer.

Revisor har gjort følgende vurderinger knyttet til oppfølging og kompetanse:

- Styret får jevnlig informasjon om konsernets økonomiske stilling.
- Revisjonen mener dagens styre har variert erfaring og kompetanse.
- Det er viktig å styrke den finansielle og industrielle kompetansen i konsernstyret.

Revisor har gjort følgende vurderinger knyttet til risikostyring og samfunnsansvar:

- Selskapet har et rammeverk for risikostyring og internkontroll.
- TrønderEnergi AS utarbeider bærekraftrapporter.

På grunnlag av vurderingene konkluderer revisor med at styret i TrønderEnergi AS har bygd opp en organisering av konsernet med styringsdokumenter som framstår logisk og gjennomarbeidet.

Revisor har ikke funnet grunn til å utarbeidede anbefalinger til denne problemstillingen.

Problemstilling 4 – I hvilken grad har konsernledelsen i TrønderEnergi AS etablert informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?

Revisor har vurdert problemstillingen opp mot flere revisjonskriterier knyttet til rapportering, styringsdokumenter, habilitet og likebehandling av eierne.

Revisor har gjort følgende vurderinger:

- Styringsdokumentene ivaretar kravet om rutiner for rapportering.
- Administrerende direktør har prokura i TrønderEnergi AS.
- Det er tatt inn bestemmelser om habilitet i styreinstruksen.
- Eierne mottar informasjon gjennom eiermøter og generalforsamling.

På grunnlag av vurderingene konkluderer revisor med at styret og administrerende direktør har bygd opp et styringssystem i konsernet som bidrar til informasjonsflyt.

Revisor har ikke funnet grunn til å utarbeidede anbefalinger til denne problemstillingen

Problemstilling 5 - I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?
Problemstillingen er blir besvart beskrivende, det er ikke utarbeidet revisjonskriterier til denne problemstillingen. Ettersom det ikke er utarbeidet revisjonskriterier for denne problemstillingen, har revisor ikke foretatt vurderinger. Det er derfor heller ikke utformet konklusjoner eller anbefalinger.

Kulepunktene under besvarer problemstillingen:

Utbyttepolitikken har hatt stort fokus både hos eierne, styret og konsernledelsen.

- De fleste eierne ønsker stabilt utbytte.
- Aneo AS skal ikke utbetale utbytte i vekstfasen.
- Eierne er kompensert med en omsettelig aksjepost.

Høringsvar og uttalelser til rapporten
TrønderEnergi AS og 16 eierkommuner har gitt høringssvar til rapporten (vedlegg 3 og 4 i rapporten). Fire kommuner har kommentarer til innholdet i rapporten, disse har ikke ført til endringer i rapporten.

Til informasjon opplyses det at Rennebu kommune etterspurte informasjon om kapitalinnskudd fra HitecVision AS i Aneo AS og status for kreditten knyttet til omstruktureringen og etableringen av Aneo AS. I rapporten har revisor svart at dette spørsmålet ikke kan besvares i en offentlig rapport, og at spørsmålet bør tas opp av eierne i generalforsamling eller eiermøte. Revisor opplyser om at selskapets ledelse er gjort kjent med spørsmålet.

Vurdering og konklusjon
Sekretariatets vurdering er at revisjonen i det aller vesentlige har besvart kontrollutvalgets bestilling, og at gjennomføringen av undersøkelsen er i tilnærmet samsvar med prosjektplanen. Revisors vurderinger framstår som omfattende og gir et godt og relevant grunnlag for videre vurderinger av kommunens eierskap og eierstyring i konsernet.

Rapporten gir kommunen som eier en god oversikt over konsernets organisering, styring og utvikling etter omstruktureringen og etableringen av Aneo AS. Rapporten tydeliggjør særlig hvordan kommunenes eierstyring i økende grad utøves indirekte gjennom selskapsorganene, og hvilke konsekvenser dette har for kommunenes styringsmuligheter.

Rapporten viser at eierstyringen i hovedsak utøves i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring, men avdekker også forhold der eierne kan vurdere ytterligere avklaringer og styrking av den felles eierutøvelsen.

Kontrollutvalgets innstilling retter seg mot kommunestyret som eier og utøvelsen av eierskapet, og bygger på revisors anbefalinger.